

ВИШЕ ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО У НОВОМ ПАЗАРУ

ВОДИЧ ЗА МЕДИЈЕ

РЕЧНИК ПОЈМОВА

СТРАНКА У ПОСТУПКУ - Тужилац и окривљени;

ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО - самостални државни орган чија је најзначајнија функција гоњење учинилаца кривичних дела; надлежност јавног тужилаштва у Републици Србији врше републички јавни тужилац, апелациони јавни тужиоци, виши јавни тужиоци и основни јавни тужиоци.

ОКРИВЉЕНИ - у ширем смислу назив за осумњичено, окривљено, оптужено и осуђено лице; у ужем смислу, лице против кога је подигнута оптужница која још није потврђена, или против кога је поднет оптужни предлог, приватна тужба или предлога.

ОСУМЊИЧЕНИ – лице према коме је због постојања основа сумње да је учинило кривично дело надлежни орган у предистражном поступку предузео радњу прописану ЗКП-ом и лице против кога се води истрага.

ОПТУЖЕНИ - лице против кога оптужница потврђена.

БРАНИЛАЦ - правно образовано лице, адвокат, које заступа окривљеног у кривичном поступку у функцији стручне помоћи приликом пружања одбране

ОБАВЕЗНА ОДБРАНА - Законик о кривичном поступку предвиђа случајеве када окривљени мора имати браниоца, и то: ако је окривљени нем, глув или неспособан да се сам успешно брани, ако се поступак води због кривичног дела за које се може изрећи казна затвора осам година или тежа казна, ако је окривљеном одређен притвор, ако се окривљеном суди у одсуству

ОШТЕЋЕНИ – лице чије је лично или имовинско право кривичним дело повређено или угрожено.

СВЕДОК - било које физичко лице које је било у стању да својим чулима опази неки животни догађај који у процесноправном смислу представља чињеницу на основу које суд решава конкретну правну ствар; испитивање сведока је доказно средство

КРИВИЧНО ДЕЛО – је оно дело које је законом порописано као кривично дело, које је противправно и које је скривљено

КРИВИЧНА ПРИЈАВА - усмено или писмено обавештење надлежном јавном тужиоцу да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности

ЗАДРЖАВАЊЕ - право органа унутрашњих послова да у предистражном поступку лиши слободе (најдуже до 48 часова) лице ако постоји неки од разлога за одређивање притвора,

ПРЕДИСТРАЖНИ ПОСТУПАК - скуп активности усмерених на откривање кривичних дела, откривање учинилаца кривичних дела, хапшење учинилаца кривичних дела, откривање и обезбеђење доказа, подношење кривичне пријаве и одлучивање надлежног тужилаштва о основаности кривичне пријаве

СКРАЋЕНИ КРИВИЧНИ ПОСТУПАК - кривични поступак који се на основу оптужног предлога тужиоца спроводи за кривична дела за која је запређена новчана казна или казна затвора до осам година

НАРЕДБА О СПРОВОЂЕЊУ ИСТРАГЕ - кривично

процесни акт којим јавни тужилац покреће истрагу против лица за које постоје основи сумње да је учинило кривично дело и у којој ће покушати да пронађе и прикупи доказе како би се могло одлучити да ли ће се подићи оптужница или обуставити поступак

ИСТРАГА - фаза претходног кривичног поступка која започиње на основу наредбе о спровођењу истраге против лица за које постоје основи сумње да је извршило кривично дело, а на основу наредбе овлашћеног тужиоца, сврха истраге јесте прикупљање доказа на основу којих ће се одлучити има ли места подизању оптужнице

ПРИТВОР - најтежа мера обезбеђења присуства окривљеног у кривичном поступку;

ОПТУЖНИЦА - оптужни акт овлашћеног тужиоца, јавног тужиоца или оштећеног као тужиоца, за кривична дела за која је запређена казна затвора од осам година и тежа казна

ОПТУЖНИ ПРЕДЛОГ - оптужни акт овлашћеног тужиоца, јавног тужиоца или оштећеног као тужиоца за кривична дела за која је запређена казна затвора до осам година

ПРИПРЕМНО РОЧИШТЕ - необавезна фаза у поступку која се спроводи с циљем растерећења главног претреса, где се странке изјашњавају о предмету оптужбе, образлажу се предложени докази и одређују се чињенична и правна питања која ће бити предмет расправе на главном претресу.

ГЛАВНИ ПРЕТРЕС - фаза кривичног поступка пред првостепеним судом у којој се непосредно, усмено и јавно, извођењем доказа утврђују чињенице на основу којих суд одлучује о постојању кривичног дела, кривичној одговорности учиниоца дела и кривичној санкцији (Види: Кривично дело, Кривичне санкције)

ПРЕСУДА - судска одлука којом суд у потпуности расветљава и разрешава кривичну ствар (Види: Одбијајућа пресуда, Ослобађајућа пресуда, Осуђујућа пресуда);

КАЗНА - врста кривичне санкције чијим се извршењем кривично одговорном учиниоцу кривичног дела принудно одузимају или ограничавају одређене слободе и права, (Види: Казна затвора, Новчана казна, рад у јавном интересу, одузимање возачке дозволе)

ЗАТВОР - временска казна лишења слободе која не може бити краћа од тридесет дана, нити дужа од двадесет година, изузев за најтежа дела и најтеже облике кривичних дела, када се може изрећи казна затвора у трајању од четрдесет година (Види: Кривичне санкције, Казна, Новчана казна, Условна осуда, Судска опомена, Мере безбедности, Васпитне мере)

ЖАЛБА - редовни правни лек против првостепених одлука судова и других државних органа у свим поступцима, изузев извршног поступка, суштински представља захтев да се првостепена пресуда или решење преиначи или укине, жалба, осим код ретких изузетака, има суспензивно дејство, односно одлаже извршење побијане одлуке, као и деволутивно дејство, односно изјављивањем жалбе успоставља се надлежност другог суда или органа за одлучивање

ПРАВНОСНАЖНОСТ - својство судске одлуке које значи да се таква одлука више не може побијати редовним правним леком

МАЛОЛЕТНИЧКИ ЗАТВОР - најстрожа санкција која се може изрећи старијем малолетнику (16-18 година) који је учинио кривично дело за које је законом прописана казна тежа од пет година затвора, а због тешких последица и високог степена кривичне одговорности не би било оправдано изрећи васпитну меру

НОВЧАНА КАЗНА - врста имовинске казне која се састоји у обавези учиниоца кривичног дела да у корист државе, у одређеном року, плати одмерени новчани износ

УСЛОВНА ОСУДА - кривична санкција из групе мера упозорења која се изриче кривично одговорном учиниоцу мање друштвено опасног кривичног дела у ситуацији када се може очекивати да ће упозорење уз претњу казном довољно утицати на учиниоца да више не врши кривична дела; условном осудом суд утврђује казну и истовремено одређује да се она неће извршити ако осуђени за време проверавања не учини ново кривично дело

ОПОЗИВ УСЛОВНЕ ОСУДЕ - извршење казне затвора утврђене у условној осуди у случају новоучињеног кривичног дела, раније учињеног кривичног дела или неиспуњења одређених обавеза

Адреса: Житни трг 16, 36300 Нови Пазар, Себија

телефон: 020 313 983

факс: 020 331 821

емаил: uprava@np.vi.jt.rs

www.np.vi.jt.rs